

Concept 18-1

เนื้อหา: แนวความคิดเกี่ยวกับวิวัฒนาการ

ทฤษฎีวิวัฒนาการกับการคัดเลือกตามธรรมชาติ

ทำไมจึงต้องศึกษาวิวัฒนาการ

หลักฐานสนับสนุนทฤษฎีวิวัฒนาการ

- ก. หลักฐานจากกลไกคำบerrupted ของสิ่งมีชีวิต
- ข. หลักฐานจากการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างของพันธุกรรมในประชากรที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันช้า ๆ
- ค. หลักฐานจากการเจริญเติบโตของเอมบริโอ
- ง. หลักฐานจากการปรับปรุงพันธุ์พืชและสัตว์
- จ. การแพร่กระจายของพืชและสัตว์
- ฉ. ข้อมูลด้านชีววิทยาเชิงโมเลกุล

1. **วิวัฒนาการ** (evolution) \Rightarrow กระบวนการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของพันธุกรรมในประชากรที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันช้า ๆ จากอดีตมาถึงปัจจุบันและในอนาคต โดยจะมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งโครงสร้างร่างกาย สารชีวเคมี และ พฤติกรรม
 - 1.1. ทิศทางการเปลี่ยนแปลงแห่งอน เป็นไปแบบก้าวหน้า (advance) ไม่ข้อนกลับเป็นอย่างเดิมอีก
 - 1.2. โครงสร้าง ซับซ้อนน้อย \rightarrow ซับซ้อนมาก
 - 1.3. โครงสร้าง ลักษณะโบราณ (primitive) \rightarrow ลักษณะก้าวหน้า (advance)
 - 1.4. สิ่งมีชีวิต ยิ่งมีวิวัฒนาการ ใจถึงเกิดกันมากเพียงใด ก็ยิ่งมีโครงสร้างร่างกาย สารชีวเคมี และ สารพันธุกรรม คล้ายคลึงกันมากเพียงนั้น
 - 1.5. มีการลดครูป (reduce) โครงสร้างที่ไม่เหมาะสม เช่น ไส้ดึง และ กระดูกก้นกบในคน
2. **วิวัฒนาการ**
 - 2.1. การเปลี่ยนแปลงวิวัฒนาการเกิดขึ้นกับสิ่งมีชีวิตทุกชนิด และ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดขึ้นในทุกขณะ แต่การเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นอย่างช้า ๆ ที่ละเอียดทีละน้อย
 - 2.2. วิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต เป็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต (biodiversity) โดยตรง
 - 2.3. วิชาการวิวัฒนาการเป็นแกนหลักสำคัญของวิทยาศาสตร์ชีวภาพทุกสาขาที่มีชีวิพ
 - 2.4. เปรียบเสมือนสายเชือกที่โยงใยชีววิทยาทุกสาขา
 - 2.5. Th. Dobzhansky \Rightarrow Nothing in biology makes sense except in the light of evolution
 - 2.6. ข้อมูลจากประวัติศาสตร์ของสิ่งมีชีวิต สะท้อนให้เรารู้ว่า การสูญพันธุ์เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งมากกว่า การเกิดวิวัฒนาการ
3. cultural evolution : วิวัฒนาการทางวัฒนธรรม \Rightarrow วิวัฒนาการของแนวความคิด ทักษะ พฤติกรรมที่กระทำอยู่เสมอ ศิลปะ เครื่องมือ เป็นต้น
4. biological evolution, organism evolution : วิวัฒนาการทางด้านชีววิทยา \Rightarrow วิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต
5. ทฤษฎีวิวัฒนาการ

CONCEPT 18-1

special creation	มีอานุภาพเหนือนิยธรรมชาติ เป็นผู้สร้างสิ่งมีชีวิตทุกชนิดขึ้นมาพร้อม ๆ กัน
Anaximander (ชาวกรีกโบราณ)	การเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งจำเป็นหรือเป็นสัจธรรมของสรรพสิ่งทั่วมวล (ตรงกับคำสอนของพระพุทธองค์) <ul style="list-style-type: none"> ● มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดของคนในยุคต้น
Plato, Aristotle	โลกนี้มีสภาพการณ์ที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ทั้งสิ้น <ul style="list-style-type: none"> ● มีอิทธิพลต่อความคิด ความเชื่อ ของคนส่วนใหญ่ในแคนยูโรปและอเมริกา มาเป็นเวลาภานาน
Carl Linnaeus (นักอนุกรมวิธาน)	สปีชีส์ของสิ่งมีชีวิตที่แตกต่างกันชัดเจนนั้น จะมีความแตกต่างคงที่ไม่เปลี่ยนแปลง (fixity of species) <p>และสมควรให้ชื่อที่เป็นภาษาلاتินแก่ species อย่างชัดเจน → หลักการตั้งชื่อทางวิทยาศาสตร์</p>
Lamarck	สิ่งมีชีวิตมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตลอดชีวิต เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม <ol style="list-style-type: none"> 1. law of inheritance of acquired characters : กฎแห่งการถ่ายทอดลักษณะที่ได้มาใหม่ ลักษณะหรือโครงสร้าง ที่ได้มาใหม่ หรือ สูญเสียไป โดยอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม โดยการใช้ และไม่ใช้ จะคงอยู่ และ สามารถถ่ายทอดลักษณะที่ได้มาใหม่นี้ไปยังรุ่นลูกหลานต่อไปได้ <ul style="list-style-type: none"> ● อาทิ วิธีที่ใช้อุปกรณ์ ฯ บ่อย ๆ ย่อมขยายใหญ่ เจริญเดบ โคลี ● อาทิ วิธีที่ไม่ได้ใช้จะค่อย ๆ ลดขนาด อ่อนแอลง และเสื่อมสภาพหายไปในที่สุด 2. law of use and disuse : กฎแห่งการใช้และไม่ใช้ <ul style="list-style-type: none"> ● หากคำอธิบายที่ชัดเจน ● หากข้อมูลสนับสนุน <p>ปัจจุบัน หมดความหมายทางวิชาการ</p>
August Weismann	เสนอแนวความคิดคัดค้าน Lamarck ลักษณะที่จะถ่ายทอดไปยังลูกหลานได้นั้น ต้องเกิดจากเซลล์สืบพันธุ์ มิใช่จากเซลล์ร่างกาย

CONCEPT 18-1

Charles Darwin

- บันทึกข้อมูลจากการสังเกตอย่างละเอียดของตลอดเวลาการเดินทางสำรวจไปกับเรือ Beagle
1. ข้อมูลเกี่ยวกับการกระจายและความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตนานาชนิด ตามสภาพภูมิศาสตร์ที่ต่างกัน (หรือแม้แต่สภาพแหล่งที่อยู่อาศัยที่คล้ายคลึงกันแต่ห่างไกลกัน) ตลอดแนวทางการสำรวจ
 - สิ่งแวดล้อมในสถานที่ที่ต่างกัน เป็นสิ่งกำหนดหลักของสิ่งมีชีวิตสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในแต่ละท้องถิ่น
 - **geographical isolation** : การแบ่งแยกกันทางภูมิศาสตร์ เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงของสิ่งมีชีวิตใหม่ ๆ ที่แตกต่างไปจากพวคเดิมหรือบรรพบุรุษ
 2. ข้อมูลที่เกี่ยวกับชากระดูกโนรานที่เก็บรวบรวมไว้ได้มากมายที่สุดจากทวีปอเมริกาใต้
 - ชากระดูกโนรานเป็นหลักฐานของสิ่งมีชีวิตที่สูญพันธุ์ไปแล้ว
 - สิ่งมีชีวิตที่เคยอุบัติขึ้นมาในอดีต古老 จะค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงโครงสร้างโดยเฉพาะลักษณะโครงกระดูกไปตามกาลเวลา
 - ชากรโนรานที่มีอายุมากจะต่างจากสัตว์ปัจจุบัน แต่ชากรโนรานที่มีอายุน้อยก็จะใกล้เคียงกับพวคสัตว์ปัจจุบัน
 3. ข้อมูลเกี่ยวกับความหลากหลายของพืชและสัตว์ที่พบในหมู่เกาะ Galapagos ทางด้านตะวันตกของประเทศอิสปาร์เชอร์ ทวีปอเมริกาใต้
 - เต่าหักกษ์ \Rightarrow ความผันแปรทางสัณฐานวิทยาของเต่าหักกษ์ ไม่ว่าจะเป็นความยาวของลำคอ หรือขนาดของลำตัว ที่พบในเกาะต่าง ๆ คงมีต้นตอมาจากกลุ่มบรรพบุรุษเพียงไม่กี่ตัวที่อพยพมาสู่เกาะนี้ในอดีต เมื่อแร่กระจายไปยังเกาะต่าง ๆ ที่อยู่ห่างกันพอสมควร แต่ละเกาะมีแหล่งอาหาร แหล่งที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน ทำให้เต่าหักกษ์ในแต่ละเกาะต่างกันเปลี่ยนแปลงปรับตัวเพื่อการอยู่รอดบนเกาะต่าง ๆ กันนั้นได้
 - จะงอยปากของนกกระจาบหรือนก finch ที่พบบนเกาะต่าง ๆ แตกต่างกันไปตามสภาพของอาหารที่มีอยู่ในเกาะนั้น ๆ \Rightarrow เกิด adaptive radiation
 - **adaptive radiation** : การปรับตัวแบบกระจาย \Rightarrow การเปลี่ยนแปลงวิวัฒนาการที่แตกแขนงของกิ่งไม้ไปตามสภาพแวดล้อมในทิศทางต่าง ๆ กัน จนเกิดการปรับตัวในแนวทางต่าง ๆ

CONCEPT 18-1

Charles Darwin (บุคคลแรกที่วางแผนการที่เป็นที่ยอมรับในปัจจุบัน, บิดาของการศึกษาอุณหภูมิวัฒนาการในสั่งมีชีวิต, หนังสือ The Origin of Species) และ **Alfred Russel Wallace**

- the theory of evolution by natural selection** : ทฤษฎีการเกิด species ใหม่ อันเนื่องมาจากการคัดเลือกโดยธรรมชาติ
1. reproductive ability : ความสามารถในการแพร่พันธุ์ พืชและสัตว์แต่ละชนิดมีศักยภาพที่สามารถผลิตลูกได้จำนวนมากหมายเกินความต้องการ เพื่อจะทำให้รับและถ่ายทอดพันธุกรรมของผ่านพันธุ์ของตนต่อไปอย่างต่อเนื่อง
 - ถ้าหากทุกตัวในประชากรหนึ่ง ประสบความสำเร็จในการผลิตลูกหลานเท่าเทียมกัน → ขนาดของประชากรเพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัว หรือมีการเพิ่มจำนวนในอันดับเรขาคณิต (ตามแนวคิดของ Malthus)
 2. environmental restriction : จำกัดของสิ่งแวดล้อม ⇒ ในสภาพธรรมชาติ จำนวนประชากรของสั่งมีชีวิตจะคงที่
 3. struggle for survival : การต่อสู้เพื่อความอยู่รอด สั่งมีชีวิตที่แข็งแรง และมีลักษณะเหมาะสม จะประสบผลสำเร็จในการอยู่รอด
 4. heritable variation : การผันแปรของพันธุกรรม สั่งมีชีวิตในแต่ละประชากร จะมีความผันแปรของลักษณะต่าง ๆ (variation) ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ
 - ความแปรผันทางลักษณะทางพันธุกรรมเป็นกุญแจสำคัญยิ่งของทฤษฎีวัฒนาการ โดยการคัดเลือกตามธรรมชาติ
 5. natural selection : การคัดเลือกโดยธรรมชาติ → สั่งมีชีวิตที่มีลักษณะเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมมากกว่า มีโอกาสอยู่รอด และ แพร่พันธุ์ถ่ายทอดลักษณะให้รุ่นลูกหลานต่อไป ⇒ survival of the fittest : การอยู่รอดของสั่งมีชีวิตที่มีความเหมาะสม

สั่งมีชีวิตที่ไม่เหมาะสม ไม่สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม จะสูญพันธุ์ไป
 6. environmental change : การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม

การเกิด species ใหม่ เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงที่ลະน้อยจากบรรพบุรุษดั้งเดิม โดยบวนการคัดเลือกตามธรรมชาติตัวอย่างเวลานานพอ

⇒ กระบวนการคัดเลือกตามธรรมชาติที่มีองค์ประกอบทางพันธุกรรมเป็นพื้นฐาน เมื่อผ่านการคัดเลือกหลายชั่วอายุ จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของลักษณะต่าง ๆ ในประชากรอย่างช้า ๆ ที่ลະน้อย จนในที่สุด ทำให้วัฒนาการไปเป็น species ใหม่ได้

ประเด็นหลัก

 1. สั่งมีชีวิตจะต้องมีการผสมพันธุ์และการสืบทอดพันธุ์เพื่อถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรมซึ่งมีความแปรผันและหลากหลายหมายอยู่ภายในประชากร
 2. วัฒนาการ ไม่จำเป็นจะต้องหมายถึง ความก้าวหน้า เสมอไป
 - สั่งมีชีวิตที่ประสบความสำเร็จในเชิงวัฒนาการ
 - ไม่จำเป็นจะต้องมีความซับซ้อนในโครงสร้างและความคงjam
 - แต่ความสำคัญอยู่ตรงที่ ศักยภาพในการสืบทอดพันธุ์ และ ความหลากหลายทางพันธุกรรม ที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและเทศ ⇒ มีชีวิตอยู่รอดได้ในวันนี้ และ มีลูกหลานได้ในวันหน้า
 - การเปลี่ยนแปลงวัฒนาการนำไปสู่การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในเวลานี้ โดย ประพันธ์ สุสมบูรณ์
 3. โอกาสซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติทางชีวภาพหรือกายภาพของสั่งมีชีวิต

CONCEPT 18-1

ฟิลเชอร์, ชอลเดน, ไรท์ และ เซต เวอริกอฟ	Synthetic theory, Neo-Darwinism ⇒ ประชากรทุกประชากรที่มีจะมีวัฒนาการต่อไป จะต้องมีการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ หรือ มีการแลกเปลี่ยนสารพันธุกรรมระหว่างสมาชิกที่มีลักษณะต่างกัน จึงทำให้ gene pool มีการผันแปร ไม่มีขอบเขตจำกัด แต่อาจมีการจำกัดในด้านคุณภาพ
---	---

1. การคัดเลือกตามธรรมชาติ เป็นพลังสำคัญสำคัญสำหรับทุกชีวิตที่อยู่ติดขึ้นมาบนโลกนี้
2. การแบ่งการกระจายของสิ่งมีชีวิตนานาชนิดตามสภาพภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกัน เป็น 6 โซน
 - 2.1. นีอาร์ติก ⇒ กวางcaribou, สุนัขจิ้งจอก, ตุการ์, บีเวอร์
 - 2.2. นีโอโตรปิคอล ⇒ ตัวกินนม, อะกูติ, สมเสร็จ, เสือ
 - 2.3. พาลีอาร์กติก ⇒ หมีสีน้ำตาล, แกะภูเขา, เลียงพา, เสือดาวหิมะ
 - 2.4. ไอริยනಥอล ⇒ เสือ, ช้าง, หมูป่า
 - 2.5. เอเชียปี耶 ⇒ แอนติโลป, ม้าลาย, สิงโต
 - 2.6. ออสเตรเลีย ⇒ หมาป่า, หมีโคอาลา, ตุนปักเป็ด, จิงโจ้
3. หลักฐานสนับสนุนทฤษฎีวัฒนาการ

CONCEPT 18-1

<p>หลักฐานจากการเปรียบเทียบโครงสร้าง (การศึกษาภายในภาคเปรียบเทียบ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> สิ่งมีชีวิตที่มีโครงสร้างเป็น homologous กัน จะมีบรรพบุรุษใกล้ชิดต่อกันมากกว่าสิ่งมีชีวิตที่มีโครงสร้างเป็น analogous กัน homologous structure ⇒ อวัยวะที่มีจุดกำเนิดมาจากการแผลงเดียวกัน โครงสร้างคล้ายคลึงกัน แต่หน้าที่การทำงานแตกต่างกัน ⇒ divergent <ul style="list-style-type: none"> กระดูกongyang คู่หน้าของสัตว์มีกระดูกสันหลัง ⇒ ขาหน้าของช้างามาเดอร์, กระเขี้ แขน ปีกนก ปีกค้างคาว ครีบกอกปลาขาว ขาหน้าของตุ่น analogous structure ⇒ โครงสร้างต่างกัน จุดกำเนิดต่างกัน แต่มีหน้าที่การทำงานเหมือนกัน ⇒ convergent <ul style="list-style-type: none"> ปีกนก กับ ปีกแมลง

CONCEPT 18-1

หลักฐานจากการเจริญเติบโตของ embryo	<ul style="list-style-type: none"> ● theory of recapitulation : ทฤษฎีข้อนร้อยบรรพนรุษ ของ Haeckel ลักษณะการเจริญเติบโตของ embryo ในขั้นต่าง ๆ จะสะท้อนข้อนร้อยให้เห็นลักษณะของบรรพนรุษในอดีต ● ในสัตว์จำพวกปลา ซ่องเหงือกในระยะ embryo จะเปลี่ยนแปลงไปเป็นช่องเปิด คือ บริเวณซ่องแกมทั้งสองข้าง เมื่อเป็นตัวเต็มวัย ; ในสัตว์มีกระดูกสันหลังชั้นสูง ช่องนี้จะหายไป ; สำหรับในคน ยังมีร่องรอยของชิ้นนี้เหลืออยู่ภายใต้ กระดูกเตี้ยใน คือ ท่อญสูเตเตี้ยน ● ในระยะ embryo ของสัตว์จำพวกแมลงมีคุ่มขา (limb buds) ที่ส่วนท้องทุกปีกlong ซึ่งคล้ายกับพวง millipede แต่เมื่อเจริญเป็นตัวเต็มวัย มีขาเหลือเพียง 6 ขา ที่ส่วนอก
หลักฐานจากการปรับปรุงพันธุ์พืชและสัตว์โดยมนุษย์	<ul style="list-style-type: none"> ● มนุษย์พยายามปรับปรุงพันธุ์พืชและสัตว์ ทำให้สิ่งมีชีวิตมีการเปลี่ยนแปลง เกิดพันธุ์ใหม่ที่มีลักษณะแตกต่างไปจากพันธุ์เดิม ในระยะเวลาอันรวดเร็ว ● หมายความว่า สิ่งมีชีวิตมีการเปลี่ยนแปลงได้ (แต่ในธรรมชาติ ช้ากว่ามาก และ ทิศทางกำหนดโดยธรรมชาติ) ● ปอแก้วไม่มีหนาม (ดร. ภรณ์ โภจน์เจลดา), ข้าวโพดพันธุ์สุวรรณ 1, ข้าวพันธุ์ กข.6 กข.10 กข.15 (รังสี)
การแพร่กระจายของพืชและสัตว์ชนิดต่าง ๆ ตามภูมิศาสตร์ต่าง ๆ ของโลก (biogeography)	<ul style="list-style-type: none"> ● พืชและสัตว์ที่อุบัติขึ้นบนโลกในยุคแรก ๆ จะไม่มีการแบ่งแยกลักษณะที่แตกต่างกันเด่นชัด และ อาศัยอยู่ในบริเวณเดียวกัน ● ต่อมาเมื่อการแพร่กระจายออกไปจากแหล่งกำเนิดเดิม จนสุดขอบเขตที่มีสิ่งกีดขวางทางกายภาพ ทำให้เกิดวิวัฒนาการออกไปเป็นกลุ่ม ๆ ที่มีความแตกต่างกัน
หลักฐานจากการศึกษาด้านชีวเคมีโมเลกุล (molecular biology)	<ul style="list-style-type: none"> ● เป็นหลักฐานที่<u>ละเอียดที่สุด</u> ในการระบุสายสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิต เพราะสามารถระบุเป็นตัวเลขได้ ● การพิจารณา ลำดับของ เบสใน DNA และ ของ กรดอะมิโน เป็นหลักฐานที่น่าเชื่อถือได้มากที่สุดของวิวัฒนาการ ● แอนติบอดี \Rightarrow แมว สุนัข หมี ; วัว ควาย แพะ ควง ; คน ลิงชิมแพนซี อุรังอุตัง ● การวิเคราะห์กรดอะมิโน (104 ตัว) ในโปรตีน cytochrome c \Rightarrow คนต่างจากลิงชีรัส 1 ตัว ต่างจากม้า 12 ตัว, ลิงชีรัสต่างจากม้า 11 ตัว ● การหาลำดับเบสในสาย polynucleotide \Rightarrow คน - ลิงชิมแพนซี > ชะนี > ลิงโอลิโก > ใหม่ > ลิงลม (ไพรเมต) ● สัตว์ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันตามสายวิวัฒนาการ จะมีความแตกต่างกันในนิวคลีโอไทด์ของ DNA น้อยกว่าพวงที่ห่างกัน ● gene mutation เกิดขึ้นในอัตราต่ำอย่างสม่ำเสมอ นักวิทยาศาสตร์จึงสามารถคำนวณประเมินหากำลังของสัตว์ในกลุ่มที่ศึกษาได้

1.